

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: f 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 1 Augustus.

H. M. de Koningin heeft over Weenen de reis naar Ischl, in Oostenrijk, aangekomen.

— Uit Petersburg wordt van den 24sten Julij gemeld, dat men zich daar bereid heeft betoond, om een bemiddeld voorstel van Oostenrijk, tot oplossing der verwickelingen, in overweging te nemen, nadat de Sultan er zijne goedkeuring aan zal hebben gehecht. Om de goede diensten van Frankrijk en Engeland schijnt men zich aldaar minder te bekommeren.

— De cholera rigt nog steeds verwoesting aan in Kopenhagen. Het aantal der aangetasten bedroeg laatstelijk meer dan 5000. Ook in Nyköping en in Aarhus is de ziekte uitgebroken.

PARIJS, 31 Julij.

De laatste, langs den gewonen weg uit Konstantinopel ontvangene berichten zijn van den 21sten Julij. Dezelve houden in, dat in die hoofdstad de verwondering toenam over het gedrag der mogendheden in het westelijk Europa. Vooral was men verbaasd over de betekenissen, welke door die mogendheden werd gehecht aan de laatste door de russische Regering afgelegde verklaring. In Konstantinopel werd die verklaring steeds als alleziens oorlogzuchtig aangemerkt, en begreep men niet, hoe de bondgenooten van den Sultan haar als een waarborg voor den algemeenen vrede konden aanmerken.

— Inmiddels werd de toestand der turksche Regering dagelijks bezwarender. De door Engeland en Frankrijk bij het ontstaan der verwickelingen aangenomen houding had aan die Regering de overtuiging gegeven, dat zij door deze mogendheden krachtiger zou worden ondersteund, naar gelang de drang der omstandigheden zulks mogt vorderen. Zij had niet kunnen denken, dat eene dadelijke inbreuk op de tractaten, als het zonder noodzakelijkheid bezetten der Donau-vorstendommen, door de mogendheden niet alleen niet zou worden beschouwd als eene aanleiding tot den oorlog, maar dat die mogendheden zelfs de turksche Regering zouden aansporen om in deze hare zienswijze te deelen en aftewachten wat de russische krijgsmagt verder zou ondernemen.

Men was in Konstantinopel bevreesd, dat, ingeval niet spoedig tot het bieden van dadelijken tegenstand werd overgegaan, de zaken eene voor Turkije nog meer ongunstige wending zouden nemen, en het land geheel uitgeput zou geraken, ten gevolge van het door de Porte aangenomen stelsel van gewapenden vrede.

In de genoemde hoofdstad waren zeer uiteenlopende geruchten verspreid, omtrent de middelen tot vereffening van het aanhangige vraagstuk. Onder anderen werd verzekerd, dat de vertegenwoordigers der vier mogendheden een ontwerp tot schikking hadden beraamd en den Sultan aangeboden, over welk ontwerp in vier zeer langdurige conferentien beraadslaagd was, en 't welk door den Sultan ten laatste was aangenomen, zeer tegen den zin van de turksche ministers, voorstanders van den oorlog. Wat dat ontwerp inhield en of het door den russischen Czaar kon worden goedgekeurd, wist men destijds in Konstantinopel niet. De turksche bevolking der hoofdstad was steeds zeer oorlogzuchtig gestemd, en het ontbrak niet aan geestdrijvers, die haar aanspoorden, om met eere te vallen, liever dan de onafhankelijkheid van het land opteofferen. De Porte ging steeds voort met het afzenden van troepen en krijgs-behoeften naar het leger van den Donau.

Deze is de voornaamste inhoud der tijdingen van 21 Julij. In die berichten wordt niet, of liever op eene onnauwkeurige wijze, gewaagd van het ontwerp tot schikking, waarmede de Czaar zoowel als de Sultan zich hebben vereenigd, naar luid van de door de *Caradoc* aangebrachte berichten. Hier ter stede wordt thans de gegrondheid van deze laatste opgaaf door niemand meer in twijfel getrokken. Al de hier uitkomende dagbladen zijn overtuigd, dat werkelijk de Sultan en Keizer *Nicolaus* een middel hebben gevonden ter bijlegging van het geschil: doch het ontbreekt ook niet aan organen, en daaronder aan half-officiële dagbladen, die volhouden, dat de zaak daarmede nog in geen deele tot een goed einde is gebracht, nademaal het ontwerp tot schikking niet goedgekeurd is noch door de fransche en engelsche Regeringen, noch zelfs door het oostenrijksche Kabinet. De schrijvers van het dagblad *le Constitutionnel* gaan heden reeds zoo ver van te verzekeren, dat de drie genoemde Regeringen bepaaldelijk reeds hebben te kennen gegeven, dat zij zich met dit ontwerp niet konden vereenigen.

Het kan in de gegeven omstandigheden wel geene verwondering baren, dat allerwegen weder zeer verontrustende geruchten in omloop zijn gebracht, en de vrees voor ernstige verwickelingen weder zeer is toegenomen. Van eene doorgaans goed onderrigte zijde wordt inmiddels bij herhaling aangemerkt, dat zoodra Rusland en de Porte het omtrent de *hoofdzak* eens zijn, de overige mogendheden daarmede wel genoegen zullen moeten nemen. Alleen zou er nog verschil van inzichten kunnen bestaan omtrent twee zaken, die, wel beschouwd, van ondergeschikt belang zijn, namelijk: het ontruimen der vorstendommen en het verwijderen der vereenigde eskaders. Het behoeft echter geen betoog, dat bij deze ondergeschikte onderwerpen Frankrijk en Engeland een meer regtstreeksch belang hebben, en dat deze beide mogendheden hare goedkeuring niet zullen hechten aan voorstellen tot bijlegging van het staatkundige vraagstuk, die niet overeenkomstig zijn met hare waardigheid en het internationale regt. Dat echter de vrede van Europa door eene zoodanige afkeuring in de waagschaal zal worden gesteld,

kan men bezwaarlijk aannemen. Het half-officiële dagblad *la Patrie* laat zich heden over het oostersche vraagstuk op de navolgende wijze uit:

„Wij kunnen ons zeer goed rekenschap geven van het ongeduld, waarmede de beslissing van dat vraagstuk wordt afgewacht, welke in de gegeven omstandigheden niet lang kan uithlijven; zal zij, zoo als wij hopen, in eenen vredelievenden zin uitvallen, dan moeten de gemoederen zoo spoedig mogelijk worden gerustgesteld. Kan het vraagstuk echter alleen door den oorlog worden opgelost, dan vordert het belang van den krijg welligt nog dringender een spoedig besluit.

„Elke toestand, die bovenmatig lang de gemoederen in spanning en onzekerheid houdt, heeft in zeker opzigt al de bezwaren van den oorlog. Dit wordt door ieder erkend, en uit dien hoofde zijn wij overtuigd, dat de westelijke mogendheden alles in 't werk zullen stellen, om in den kortst mogelijken tijd een geschil te vereffenen, 't welk zoozeer de belangstelling van Europa heeft opgewekt. Het heeft voorzeker van haar niet afgehangen, dat de bezwaren niet reeds zijn opgelost, en diegenen, welke de diplomatie van traagheid beschuldigen, zijn gewisselijk niet bekend met den aard en het gewigt dier bezwaren.

„Van de vier mogendheden, welke met Rusland het tractaat van 1841 hebben geteekend, hebben twee, namelijk Frankrijk en Engeland, eene meer betekenende houding aangenomen. Zoolang de onderhandelingen tusschen het Petersburgsche Kabinet en den Divan hebben geduurd, hebben Pruisen en Oostenrijk zich op den achtergrond gehouden. Zij hebben zich niet eer met het onderwerp bemoeid, dan nadat de diplomatieke onderhandelingen van beide zijden waren afgebroken. Men kan zeker zijn, dat er alleen verschil van gevoelen bestaat over de wijze op welke de handhaving der onafhankelijkheid en onschendbaarheid van het ottomaanische Rijk zal behooren plaats te hebben. Eene der groote mogendheden, en wel Oostenrijk, heeft daarbij nog meer belang, dan Frankrijk en Engeland.

„Maar die mogendheden hebben niet dezelfde gedragslijn gevolgd bij het ontstaan der verwickelingen, en zich eerst vertoond toen de zaak eene meer ernstige wending had genomen. Het kan alzoo niemand verwonderen, dat de conferentien langer hebben geduurd, dan velen hadden gewenscht. Frankrijk en Engeland waren gemeenschappelijk te werk gegaan en hadden zich in der minne verstaan omtrent de grondslagen eener schikking: zij moesten daarna onderhandelen met twee mogendheden, die aanvankelijk onzijdig waren gebleven. Van daar eene onvermijdelijke verdraging en het verspreiden van allerlei geruchten, betreffende aan het russische Bewind gedane voorstellen of mededeelingen.

„Thans zijn twee zaken gebleken, vooreerst, dat Frankrijk en Engeland weigeren hun zegel te hechten aan het door den heer *v. Brück* voorgeslagen middel tot schikking; en verder, dat Oostenrijk, Frankrijk en Engeland steeds opregtelijk gezind zijn om gemeenschappelijk een nieuw middel van schikking op te sporen.

„Uit het bovenstaande blijkt, dat men de beslissing van het oostersche vraagstuk als zeer nabij mag aanmerken. Het is geenszins, zoo als in de *Siecle* wordt beweerd, een *ultimatum*, 't welk tot Rusland zal worden gerigt, maar wel een termijn, welke aan die mogendheid zal worden gesteld om zich zeer duidelijk te verklaren en onbewimpeld voor hare bedoelingen uittekomen. Verlangt zij geene uitbreiding van grondgebied door middel van militaire verovering; wil zij, zooals door haar herhaaldelijk is verklaard, geene inbreuk toegestaan maken op de soevereiniteits-regten van den Sultan; hecht zij inderdaad waarde aan het behoud van den vrede. — dan behoort zij daarvoor uittekomen ten aanhoore van de geheele wereld, op eene voor haar zoowel, als voor de overige mogendheden even eervolle wijze.

— De Keizer heeft de straf van deportatie, waartoe de bekende democraat *Longomazino* in der tijd is veroordeeld, veranderd in die van verbanning voor den tijd van tien jaren.

— Volgens berichten uit Rome van den 24sten Julij, door het hoofd-organ der Ultramontanen hier ter stede medegedeeld, was de nederlandsche minister, de heer *Lightenvelt*, destijds reeds van daar vertrokken, of op het punt om de terugreis aantencemen. Naar luid dezer berichten, had de genoemde staatsman eene of twee audientien bij den Paus gehad en van tijd tot tijd een onderhoud met den kardinaal secretaris-van-Staat, en meende men het daarvoor te kunnen houden, dat, indien zijne zending tot eenige uitkomst had geleid, deze niet zeer belangrijk zou zijn, daar het bij den Heiligen Stoel geenszins de gewoonte is, om aangelegenheden van eenig aanbelang binnen zoo korten tijd af te doen.

LONDEN, 1 Augustus ('savonds).

De Parlements-zitting zal waarschijnlijk den 18^{den} of 20^{den} dezer gesloten worden.

— Eergisteren namiddag hebben de ministers een kabinets-raad gehouden, die vier uren geduurd heeft.

— Ofschoon in de jongste berichten uit Konstantinopel, dezer dagen met de *Caradoc* te Marseille aangebragt, gesproken wordt van een voorstel tot vereffening van het geschil tusschen Rusland en Turkije, hetwelk voorloopig de goedkeuring van de daarbij betrokkene partijen zou hebben weggedragen, houden velen alhier het er voor, dat eene vereffening nog verre verwijderd is, althans dat Rusland niet spoedig tot het ontruimen der vorstendommen, 't welk door de westelijke mogendheden gevorderd is, zal overgaan. Van den kant onzer conservatieve opposanten wordt dan ook op nieuw aangedrongen op het aannemen van eene krachtiger houding van Engeland tegenover Rusland, en het ministerie *Aberdeen* sterk gegispit, omdat hetzelfde niet dadelijk nadat de russische krijgsmagt in het turksche gebied was binnengerukt, besloten heeft om voor Turkije, welks integriteit en onafhankelijkheid het verplicht is te handhaven, krachtig optetreden, en gelijktijdig Kroustad en Sebastopol aan te vallen.

— Volgens berichten uit Nieuw-York van 19 Julij, gisteren met de *America* te Liverpool ontvangen, was de

President *Pierce* te Washington teruggekomen, doch ongesteld, ten gevolge van de vermoedens bij de plegtige opening van de tentoonstelling. — Het getal der bezoekers van de tentoonstelling was tot dus ver veel geringer, dan men verwacht had: dien ten gevolge was de prijs der actien in die onderneming van 140 tot 125 dollars gedaald. — Het zeggen was, dat men bij de onderhandeling over het vereffenen van het geschil met Engeland, betreffende de visscherij, op nieuw zwaarigheden ontmoet had, weshalve het niet waarschijnlijk was, dat dit geschil vóór de zamenkomst van het Congres vereffend zou worden.

Uit Mexico wordt in deze berichten geen belangrijk staatkundig nieuws medegedeeld. — Daar te lande heerscht de cholera op sommige plaatsen, o. a. in Jalapa en te Vera-Cruz, vrij hevig.

— De met de *Plata* aangebrachte west-indische tijdingen, loopende tot 17 Julij van St. Thomas, melden, dat de gezondheids-toestand over 't algemeen verbeterde, en dat de vooruitzichten op den oogst gunstig waren. — In Venezuela duren de onlusten voort, doch de opstandelingen worden met kracht door het gouvernement te keer gegaan. De door hen bezette stad Maturin zou zich eerlang aan de troepen, welke derwaarts afgezonden waren, moeten overgeven, en naar Cumana, waar de revolutie is uitgebroken, waren 3000 man, onder bevel van den generaal *Monagas*, in aantogt. La-Guyara was nog in de magt der opstandelingen, doch aldaar was het rustig. Een aantal britsche ingezetenen hebben intusschen die stad verlaten, aan boord van een daartoe door den gouverneur van Trinidad afgezonden vaartuig.

— De prijs der engelsche tarwe is heden alhier 2 sch. per quarter gestegen: die van het buitenlandsch graan is onveranderd gebleven.

Onze beurs was heden flauw.

'SGRAVENHAGE, 2 Augustus.

Bij besluit van 1 Aug. heeft Z. M. aan m^r. *J. Offerhaus*, tot andere functien geroepen, eervol ontslag verleend als burgemeester van Uithuizen, en in zijne plaats als zoodanig benoemd *J. Rouaan*.

'SGRAVENHAGE, 3 Augustus.

De memorie van beantwoording der bedenkingen, opgenomen in het voorloopig verslag van de commissie van rapporteurs der Tweede-Kamer, betreffende de voordragt omtrent het toezigt op de kerkgenootschappen, dezer dagen aan de genoemde Vergadering ingezonden, is door den heer *Pahud*, als tijdelijken voorzitter van den Raad der ministers, onderteekend.

Bij deze memorie zijn tevens onderscheidene wijzigingen van het ontwerp voorgesteld.

Deze zijn, dat in den *considerans* zal worden gelezen, in plaats van „noodzakelijk is”: „noodig is eenige.”

In stede van het bij het oorspronkelijk voorgestelde eerste art. 1, wordt alnu het volgende voorgedragen:

„Alle kerk-genootschappen hebben volkomen vrijheid alles wat hunne godsdienst en de uitoefening daarvan in hunnen eigen bezem betreft, te regelen.

„De bepalingen daartoe vastgesteld worden, voor zoo veel zij niet reeds aan Ons bekend zijn gemaakt, binnen eene maand na de afkondiging dezer wet, door de bestuurders of hoofden der kerk-genootschappen aan Ons medegedeeld. Nieuw te maken bepalingen worden mede vóór of bij het in werking brengen daarvan, op gelijke wijze ter Onzer kennis gebracht.

„Voor zooveel er zich onder de bepalingen bij dit artikel bedoeld eenige bevindt, welke de medewerking van het staatsgezag vereischt, wordt die medewerking niet verleend, tenzij de bepaling vooraf door Ons is goedgekeurd.”

Bij het gewijzigd ontwerp wordt voorgesteld art. 2 te doen vervallen, en art. 5 (te voren art. 6) aldus te lezen:

„Synodale vergaderingen en hoofden, die kerk-genootschappen vertegenwoordigen of besturen, behoeven Onze goedkeuring op de plaats van vestiging.

„Voor zooveel deze goedkeuring bij de afkondiging dezer wet nog niet is verleend, wordt, na met hen gehouden overleg, door Ons, den Raad van State gehoord, over de geschiktheid der aangewezen vestigingsplaats uitspraak gedaan.

„Alleen in het belang der openbare orde en rust en bij een met redenen omkleed en openbaar gemaakt besluit kan eene aangewezen vestigingsplaats als zoodanig door Ons ongeschikt worden verklaard.”

Art. 7 (te voren art. 8) zoude alnu luiden als volgt:

„Elke oprigting of inrigting van een gebouw tot uitoefening van de openbare godsdienst, binnen den afstand van twee honderd ellen van eene bestaande kerk, vereischt in het belang der openbare orde een onderzoek omtrent de plaats van vestiging.

„Vóór dat de oprigting of inrigting wordt toegelaten, wordt daaromtrent door het gemeente-bestuur beslist. Deze beslissing is vatbaar voor een beroep op Gedeputeerde Staten, en bij bezwaar ook tegen de beslissing van deze, wordt hunne uitspraak aan Onze eindbeslissing onderworpen. Het besluit door Ons te nemen, na den Raad van State te hebben gehoord, wordt met redenen omkleed en openbaar gemaakt.

„Wanneer de oprigting of inrigting zonder verlof heeft plaats gehad, wordt het gebouw gesloten.”

Bij het nieuwe art. 9 wordt voorgesteld, de twee eerste regels aldus te lezen: „Hij die aan deze wet niet.”

Bij het nieuwe art. 10 wordt voorgesteld te lezen: in plaats van *de beklaude behoorlijk gedagvaard*: „overeenkomstig met de bepalingen van art. 854 van het wetboek van burgerlijke regtsvordering.”

Bij het nieuwe art. 12 leest men achter het woord *deuren*: „indien de register dit raadzaam oordeelt of de beklaude het verlangt.”

Bij het nieuwe 14de art. leest men achter het woord *worden*: „behoudens het bepaalde in art. 12.” — en in stede van het woord *regter* „strafregter.”

Bij de memorie is overgelegd eene nota van den inter-munitius *Belynda*, van 30 Julij, ten geleide van een nieuw formulier van den door de prelaten afgeleggen Fanonnieken eed,

in welke de zinsnede, in der tijd voor de iersche prelaten bepaald, is ingelascht, met de uitdrukkelijke verklaring, dat de reeds afgelegde eed niet anders dan in dien zin zal worden nageleefd.

De door Z. E. den heer Pahud geteekende memorie luidt, wat betreft de beantwoording der algemeene beschouwingen en bedenkingen, als volgt:

„Het voorloopig verslag, betrekkelijk het onderzoek van het wets-ontwerp, regelande het toezigt op de kerkgenootschappen, is zoo volledig, dat de taak der Regering bij de beantwoording van hetzelfde daardoor zeer wordt verlicht. Indien toch van de eene zijde de bezwaren, welke tegen het ontwerp zijn in het midden gebragt, duidelijk en krachtig zijn uiteengezet, met niet minder klem en goede redenen zijn zij van eene andere zijde wederlegd; zoodat de Regering inderdaad niet dan in herhaling van hetgeen door vele leden is beoogd, zoude vervallen, indien zij stuksgewijze de gemaakte opmerkingen ging wederleggen.

„Maar zoo zij zich hiervan door het verslag zelf ontslagen rekent, acht zij zich daarentegen verplicht aan te wijzen het standpunt, waarvan zij is uitgegaan. — het oogmerk dat zij heeft getracht te bereiken. — en de opmerkingen, welke zij heeft gemeend zich ten nutte te moeten maken.

„De Regering is van oordeel dat eene onbeperkte vrijheid evenmin voor kerkgenootschappen kan bestaan, als zij voor individuen bestaat. In de maatschappij moet een ieder zoo veel van zijne vrijheid opofferen, als tot behoud van rust en orde, de voorwaarde, waaronder alleen de maatschappij bestaan kan, wordt gevorderd; maar eene vrijheidlievende Regering mag ook geene grootere opoffering eischen, dan tot behoud van rust en orde noodig is.

„Ten opzichte nu van de vrijheid, welke aan kerkgenootschappen kan worden verleend, moet vooral in aanmerking komen de toestand der maatschappij, waarin zij gevestigd zijn.

„Grooter moeten de voorzorgen zijn in eenen Staat, waar veelsoortige kerkgenootschappen zijn, dan daar, waar dit geval niet is; even als in eene groote stad, waar onderscheidene populatiën zich vermengen en een aantal vreemdelingen zich dagelijks afwisselt, grootere voorzorgen van politie worden gevorderd dan in een klein dorp, waar zich zelden een vreemdeling vertoont en niemand onbekend kan blijven.

„De Regering is van oordeel, dat zij, zonder in het minst te treden in het inwendig bestuur der kerkgenootschappen, reet heeft dan voorziening te vragen, wanneer door de ontwikkeling hunner inrigting en van hunnen openbaren werking, botsing met andere kerkgenootschappen waarschijnlijk is en de rust der maatschappij in gevaar zoude kunnen worden gebragt. Zij heeft daarom voorgesteld eene wet van toezigt, of, zoo als sommige leden der Kamer het op pag. 12 en 21 van het verslag uitdrukken, eene wet van politie op het terrein, waar de Staat en het kerkgenootschap elkander ontmoeten.

„Is zoodanige wet, daargelaten nu nog voor een oogenblik het onderzoek van het ontwerp, overeenkomstig, of strijdig met de Grondwet?

„Bij de beantwoording dezer vraag is ter sprake gebragt het verband tusschen art. 164 en 165 der Grondwet. De Regering geloofde dat dit onderzoek wel op zijde kan worden gesteld; daar, hoe men daarover ook moege denken, de Grondwet, in elke bepaling op het stuk van de Godsdienst, het recht van den Staat erkent om de maatschappij door wettelijke voorschriften te beschermen. Art. 164 der Grondwet geeft vrijheid van belijdenis van godsdienstige meeningen, doch niet anders, dan behoudens bescherming der maatschappij en van hare leden tegen de overtreding der strafwet.

„Maar die strafwet is niet onveranderbaar. Wie maakt die strafwetten? Immers de wetgevende magt. Wat doet de strafwet? Zij gebiedt en verbiedt, en bedreigt straf, wanneer men waakt wat zij gebiedt, of doet wat zij verbiedt. De strafwet bepaalt, wat in het belang der maatschappij verplichtend of ongeoorloofd is.

„Het is eene dwaling te stellen, dat de strafwet alleen ziet op de omstandigheden en de gevallen, waarin de maatschappij of hare leden inderdaad beleedigd zijn en slechts de beleediging straft. Neen, de strafwet houdt ook voorzorgen in; zij bevat ook bepalingen, waardoor beleediging wordt voorgekomen, en waarvan niet strafeloos mag worden afgeweken. Welk straf zij de niet-nakoming dezer behoudende bepalingen ligt dan de dadelijke krenking van de maatschappij, of van hare leden; maar zij acht ze echter onontbeerlijk tot bescherming der maatschappij en van hare leden. Men heeft slechts de strafwetten open te slaan, om zich hiervan te overtuigen; de meeste politie-bepalingen zijn zelfs van dien aard.

„En als men derhalve in de Grondwet leest, dat een ieder zijne godsdienstige meeningen met volkomene vrijheid belijdt, behoudens de bescherming der maatschappij en van hare leden tegen de overtreding der strafwet, dan ligt daarin opgesloten dat die vrije belijdenis plaats heeft, niet dan behoudens die voorzorgende bepalingen, welke de wetgevende magt, na rijp beraad, oordeelt dat in het belang der maatschappij niet strafeloos mogen verwaarloosd worden.

„Art. 167 der Grondwet laat alle openbare godsdienstoefening toe, binnen gebouwen en besloten plaatsen, behoudens de noodige maatregelen tot verzekering van de openbare orde en rust.

„Hier kan men zelfs niet anders dan behoudende maatregelen op het oog hebben gehad; en zoo het nu raadzaam is tegen de overtreding dier behoudende maatregelen straf te bedreigen, wie anders dan de wetgevende magt kan die straffen vaststellen?

„Maar in dit artikel is nog veel meer; er ligt in behoefte aan eene wet, welke straft wat het niet wil toegelaten hebben, dat is, openbare godsdienstoefening buiten de plaatsen, waar die niet is toegelaten. Wat toch zal het beteekenen bepaalde plaatsen aan te wijzen, als men ook strafeloos buiten die plaatsen hetzelfde mag verrigten.

„Art. 169 wil dat de Koning wake, dat alle kerkgenootschappen zich houden binnen de palen van gehoorzaamheid aan de wetten van den Staat.

„Hier is geene rede van het misdrijf dat in of bij gelegenheid der godsdienstoefening tegen de maatschappij of hare leden kan worden gepleegd, maar hier wordt verondersteld dat er wetten zijn, welke het kerkgenootschap als zoodanig niet mag te buiten gaan.

„En nu is het opmerkelijk, dat zij, die geene nieuwe wet willen om botsingen voor te komen en orde en rust te bevorderen, tevens alle kracht ontzeggen aan de wetten, welke tot heden zijn ingeroepen en daardoor noodwendig het geheele voorschrift doelloos en zonder betekenis maken.

„Genoeg, zoo de Regering vertrouwt, om aan te toonen, dat ofschoon art. 170 geene voorzorg heeft gewild, ten opzichte van de briefwisseling met de hoofden der kerkgenootschappen, noch bij de afkondiging van kerkelijke voorschriften, daarentegen omtrent andere voorwerpen de wetgever ook door behoudende maatregelen, onder bedreiging van straf, de maatschappij in bescherming kan nemen tegen bandelooze vrijheid, welke tot botsing en onrust zoude leiden. De Regering kan toch de meening niet beamen, op pag. 3 van het verslag uitgedrukt, dat uit het regt om, zonder voorafgaand placet, kerkelijke voorschriften ook betrekkelijk eene nieuwe regeling van het kerkgenootschap af te kondigen, zoude volgen, dat het gezag de tenuitvoerlegging daarvan altijd en in elk geval zoude moeten gevoelen, even als of het toegekend regt van vrije afkondiging zoude medebrengen, dat al wat in de afkondiging vervat is, wettig en verbindend zoude zijn. „Ging dat op, dan was de suprematie van de Kerk boven

den Staat gevestigd. Neen; wanneer de uitvoering van zulke voorschriften, hoe vrijelijk ook afgekondigd, tot gevaarlijke botsing aanleiding zoude kunnen geven, dan kan de wetgever ook met behoudende maatregelen tusschen beide treden: *ne res publica detrimenti capiat.*

„Van dit standpunt nu, gevestigd op al de aangehaalde artikelen der Grondwet, is de Regering uitgegaan bij het ontwerp dat zij heeft aangeboden.

„Het doel daarbij is niet geweest, al wat met Kerken en kerkelijke zaken in verband staat te regelen, of hetgeen daaromtrent bestaat onvoorzigtig omver te werpen, bepaaldelijk niet al, wat op pag. 13 van het verslag is opgesomd, te wijzigen, of op nieuwe grondslagen te vestigen. Het ligt niet in de bedoeling der Regering alles af te breken en op nieuw op te trekken, maar wel, met het oog op de verplichtingen, haar bij de Grondwet opgelegd, de verbeteringen aan te brengen waaraan de ondervinding geleerd heeft dat behoefte bestaat.

„Het doel bij deze voordragt is geweest, zeker niet het bevorderen en levendig houden van spanning, maar wel bevrediging en geruststelling, door aan te toonen, dat zoo min voor kerkgenootschappen, als voor individuen eene volstrekte vrijheid bestaat, vermits eene volstrekte vrijheid noodwendig leidt tot krenking van de regten van anderen; en de Regering vertrouwt, dat dit doel zal zijn bereikt, wanneer het na de aanneming dezer wet zal blijken, dat niemand in de uitoefening van zijne Godsdienst is belemmerd, maar in tegendeel ieder in eene billijke vrijheid is bevestigd.

„Het doel is geweest de bepalingen der wet van 13 Germinal jaar X, voor zoover zij algemeen, of in zeker opzigt, of op bepaalde plaatsen kracht van wet heeft, op eene wettige wijze in te trekken.

„Het doel eindelijk is geweest, aan te toonen, dat kerkregeling haren eigenaardigen kring heeft en geene inbreuk mag maken op de bescherming der wet aan elk verzekerd, en door voorzigtige beperkingen op het terrein, waar de kerkelijke inrigtingen elkander of het staatsgezag ontmoeten, botsing voor te komen en rust en orde te bewaren.

„De Regering erkent gaarne dat men, bij het ontwerpen en aannemen van zoodanige behoudende bepalingen, met omzigtigheid moet te werk gaan; dat hier vooral de wetgever moet in het oog houden dat er ook wetten voor den wetgever zijn, en de vrijheid der kerkgenootschappen slechts zoo mag worden beperkt dat hun wezen ongeschonden blijft.

„De Regering meende dat zij dit bij haar ontwerp niet uit het oog had verloren, maar zij heeft opgemerkt, dat men soms aan hare woorden een verkeerd zin heeft gehecht, en haar bedoelingen heeft toegeschreven, welke bij haar zelfs niet waren opgekomen; en zij heeft daarom niet gearzeld artt. 1, 6 en 9 zoodanig te verduidelijken en te wijzigen, dat thans deze bezwaren wel zullen zijn uit den weg geruimd.

„Zoo ook heeft de Regering in nadere en rijpe overweging genomen den eed, welke van de bedienaren van de Godsdienst zoude kunnen worden gevorderd. Zij heeft opgemerkt dat men het voorschrift in art. 2 van het ontwerp opgenomen niet anders toepasselijk oordeelde dan op hen, welke zich onder eede aan den Pausselijken Stoel verbinden.

„Ten gevolge van de bemoeijingen der Regering is, blijkens de stukken bij deze memorie van beantwoording gevoegd, in den eed der roomsche prelaten hier te lande afgeleggen eene wijziging gebragt, waardoor uit dien eed nimmer zal kunnen geredeneerd worden, alsof ten gevolge daarvan de trouw aan den Koning verschuldigd eenigermate op den achtergrond zou zijn gesteld.

„Het blijkt daaruit verder, dat ook de reeds afgelegde eeden in denzelfden geest moeten worden opgevat en nageleefd zullen worden; gelijk zij zelven, die den eed gezworen hebben, bereids in een adres aan den Koning hebben gezegd, plegtig te verklaren, dat zij geen eed gezworen hebben, die „onder welk opzigt ook, met de getrouwheid aan den Koning, of met de gehoorzaamheid aan de wetten van den Staat „verschuldigd, in strijd is.”

„Dit een en ander in overweging nemende, heeft de Regering het voorschrift van art. 2, ten minste voor alsnog, niet noodzakelijk geacht.

„Buiten de wijzigingen in artt. 1, 6 en 9, zijn nog eenige kleine wijzigingen in de overwegingen en in sommige artikelen gebragt, waarover bij de bijzondere artikelen zal worden gehandeld.

„Na alzoo het standpunt, waarvan de Regering is uitgegaan, het doel hetwelk zij tracht te bereiken, en de wenken, die zij zich heeft ten nutte gemaakt, te hebben aangewezen, is reeds veel, van hetgeen bij het verslag tegen het ontwerp is aangevoerd, wederlegd, en de Regering acht het alzoo nog slechts noodig met een woord te gewagen van de memorien van toelichting in het algemeen, waartoe §§ 1, 2 en 3 op het einde, aanleiding geven, om daarna de afzonderlijke artikelen te doorloopen.

„De memorien van toelichting worden nergens voorgeschreven. Sommige ministers zijn van oordeel geweest dat daaraan eene groote uitbreiding moest worden gegeven, andere dat zij slechts eene korte opheldering van het ontwerp moesten inhouden. De Regering is geheel en al vrij hieromtrent, en hier nu heeft zij het onraadzaam gekeurd, vooruit loopen op de aanmerkingen, die konden worden gemaakt. Dit is trouwens een zoo ruim veld, dat het steeds beter is af te wachten wat men daarop ontmoeten zal, dan zich ontmoetingen te scheppen.

„De onderteekening van de memorie van toelichting strekt alleen om de echtheid van het stuk te verzekeren; een vereischte is het niet. Die teekening is hier door den tijdelijken voorzitter geschied, omdat het niet bepaald van een departement is uitgegaan, maar van den Raad van ministers.

„Dit alleen meent de Regering hierbij te moeten opmerken, dat de memorien van toelichting en meer bepaaldelijk die omtrent de grondwets-herziening, zeer zeldzaam later ter interpretatie kunnen worden ingeroepen, vermits zij slaan op het ontwerp, zoo als het aanvankelijk is ingezonden en geenszins op de wet, zoo als die, ten gevolge van de opmerkingen der Kamer, later is gewijzigd en eindelijk is goedgekeurd.

„Bepaaldelijk geldt dit omtrent de herziening van het hoofdstuk van de Godsdienst, na de indiening belangrijk gewijzigd.

„Men verneemt, dat het geen, nopens het, op verzoek, verleend eervol ontslag van den heer Borret, als commissaris des Konings in Noord-Brabant, is medegedeeld, als ongegrond moet worden beschouwd.

„Z. M. heeft benoemd tot notaris te Utrecht R. v. Meerlandt, en tot attaché bij het nederlandsche corps diplomatique m^{rs}. Heldewier en L. A. H. bⁿ. v. Ittersum.

„De leden der Eerste-Kamer zijn tegen den 23^{den} Augustus opgeroepen.

„De berigten uit Suriname, omtrent den staat der gezondheid, de orde en rust daar te lande, luiden gunstig.

HAARLEM, 8 Augustus.

De telegraaf meldt heden uit Parijs, dat de russische gezant inlichting heeft verlangd, ten aanzien van de vijandige strekking van sommige vertoogen, welke in het dagblad *le Constitutionnel* zijn opgenomen, en dat hem is geantwoord, dat alleen de *Moniteur* als het officieel orgaan der Regering moet worden beschouwd. Uit Petersburg waren berigten ontvangen, die als gunstig moesten worden aangemerkt, en de toon der half-officiële bladen was meer vredelievend.

Men had berigt, dat de russische troepen in de vorstendommen veel van de warmte te lijden hadden.

Uit Engeland wordt gemeld, dat lord Clarendon heeft verklaard, dat onmiddellijk een courier naar Petersburg zou vertrekken, met depeches, strekkende, om inlichting te vragen, wegens de weigering der Hospodars om de verschuldigde schatting aan de Porte te betalen, en de verklaring inhoudende, dat deze weigering een zeer ongunstigen indruk in Engeland had gemaakt. Lord Russell heeft in 't Parlement verzekerd, dat uit Weenen voorstellen van de groote mogendheden naar Petersburg zijn gezonden, die aannemelijk moeten worden geacht.

Gedurende de maand Julij zijn over den Hollandschen spoorweg vervoerd 110,635 personen. — is ontvangen f 120,781. en gedurende de zeven maanden van dit jaar f 612,105. — In Julij zijn over den Rijn-spoorweg vervoerd 58,159 personen. — is ontvangen f 91,666.

— Bij herstemming is te Amsterdam tot lid van den Raad benoemd de heer C. le Chevalier, met 854 stemmen, tegen 290, welke op den heer W. F. Heshuizen waren uitgebragt.

SCHIEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 3 Augustus. Den 2^{den} dezer in Texel binnengekomen: *Eden*, Rowland, Sunderland; gisteren nog: *Minima*, Nieuwenoor, Yarmouth; uitgezeld: *Havana Packet*, Harken, Havana; *Jacobus Anthonie*, Meltema, Archangel. Wind w. n. w. Den 2^{den} dezer in Helvoet binnengekomen: *Samarang*, Susuciac, voor Immink, Banjoewangie l.v. Brouwershaven; *Eagle*, Garwood, Ipswich; *Hannah*, Surense, Riga; gisteren nog: de stoomboot *Joanhoe*, Leith; *Plower*, Smith Middelbros; uitgezeld: *Koophandel en Zeevaart*, den Breems, Gibraltar. Wind n. w. w. Den 14^{den} Mei van Moulmain uitgezeld: *Batarier*, Cil, Singapore.

Den 29^{den} dezer van Torbay uitgezeld: *Argo*, Scherpbier, Amsterdam n. Genoa; *d'Ommelanden*, Wieringa, Rotterdam n. Constantinopel.

ROTTERDAM, 1 Augustus. Het schip *Europa*, kapt. Kens van Londen n. Batavia, was den 5^{den} Junij in gorden staat zeilende op de hoogte van Anjer; aan boord was alles wel.

Gepraaid: Den 28^{den} Julij, bij de Singels, *Catharina Maria*, kapt. Gortmans, van Rotterdam n. Batavia.

Kapt. Kroll, van Ismaël in Texel binnen, rapporteert gepraaid te hebben: Den 14^{den} Julij, op 36° 55' n. br., 9° 0' w. l. *Geertvinda*, kapt. Houveld, v. Marseille n. St. Petersburg.

Den 25^{den} dezer, op 45° 4' n. br., 11° 20' w. l. *Schelde*, kapt. van Duyn, v. Rotterdam n. Batavia.

Den 26^{den} dezer, op 46° 16' n. br., 9° 11' w. l. *Maria Johanna*, kapt. Schaap, v. Amsterdam n. Suriname.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

3 Augustus 1853. — 4 1/2 ure.

	van	tot	gebl.
NEDERL., Werkel. Schuld. 2 1/2 pct.	63 1/2	3/4	63 1/2
„ „ „ „ „ „ „ „ „ 3	76 3/4	3/4	76 3/4
„ „ „ „ „ „ „ „ „ 4	95 1/2	3/4	95 3/4
Amortisatie-Syndicaat 3 1/2	—	—	—
Handelmaatschappij 4 1/2	126 1/2	—	—
Oost-Indische Leening 4	101 1/2	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.	—	—	—
Leen. 4 1/2 pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg 4 1/2	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten 3	—	—	—
„ „ „ „ „ „ „ „ „ 4 1/2	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & Co. 5	108 1/2	109	108 1/2
„ „ „ „ „ „ „ „ „ 1828/1829 . 5	108	—	—
Certificat. 1831/1833 . 5	—	—	—
„ „ „ „ „ „ „ „ „ 1840 4	91 3/4	—	—
„ „ „ „ „ „ „ „ „ bij Stieglitz 4	92 3/4	93	—
„ „ „ „ „ „ „ „ „ N. 4	—	—	—
Inscr. in Assignatiën 6	—	—	—
Certific. van 6	—	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 f	161	—	—
Obligatiën 4 pct.	86 3/4	1/2	—
SPANJE, Obligatiën 1	23	3/16	23
„ „ „ „ „ „ „ „ „ 3	48	—	—
„ „ „ „ „ „ „ „ „ Binnenl. 3	42 3/16	31/16	43
Amortisable 5 1/2	—	—	—
Bew. Coupon 6 1/2	67 1/2	3/16	67 1/2
OOSTENR., Oblig. bij Goll. 5 pct.	—	—	—
„ „ „ „ „ „ „ „ „ 4	71 1/2	—	—
„ „ „ „ „ „ „ „ „ Metalliek 6	82 1/2	3/4	—
„ „ „ „ „ „ „ „ „ N. 5	94 1/2	1/16	94 1/2
„ „ „ „ „ „ „ „ „ 2 1/2	42 3/4	7/16	—
BELGIE, 2 1/2	—	—	—
Mothschild, 2 1/2	52 3/4	3/4	—
„ „ „ „ „ „ „ „ „ 4 1/2	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100 5	—	—	—
„ „ „ „ „ „ „ „ „ £ 200 5	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans 5	41 3/4	—	—
„ „ „ „ „ „ „ „ „ 5	—	—	—
Binnenlandsche à 1 conto 5	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans 4 1/2	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans 3 1/2	37 1/2	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100 2 1/2	21 1/2	3/8	—
MEXICO, Oblig. 1851 3	25 3/4	13/16	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien, —	—	—	—

Amsterdam Nedl. Bank 117. Nederland maatsch. van weldadigheid 4 1/2 pc. 88 1/2. Rusland cert. adm. Londen 4 1/2 pc. 100 3/4. Oostenrijk Weener Aand. fl 500 f 1250; dito fl 250 f 373. Denemarken obl. Londen 5 pc. 104. Venezuela obl. uitgest. 15 1/2. Grenada obl. uitgest. 9 1/2. Noord-America Philadelphia bij Hope & Co. 5 pc. 84 1/4 l. n^o. Louisiana 5 pc. 101. De 3 pc. Portugal 1853 39. — Beleening 2 1/2. Prolongatie 2 1/2.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Sociëteit Tot Nut des Obligatie-Handels. BOON HARTSINCK, Pres.

De beurs was over 't algemeen weder in eene slaauwe stemming, en dien ten gevolge waren al de fondsen tegen min of meer lagere prijzen te verkrijgen.

WEENEN, 2 Augustus. De 5 pc. metall. 93 3/4; zilver 9 3/4. LONDEN, 2 Augustus. De 3 pc. gecons. resc. 97 3/4. Mexico 26 3/4. Spanje 1 pc. 23 1/4. Port. ex. Coup. 43.

PARIS, 2 Augustus. De 3 pc. renten 78 fr. 55; 4 1/2 pc. 103 fr. 50. Spanje 3 pc. binn. 42 3/4. ANTWERPEN, 2 Aug. Belgie 2 1/2 pc. 56 1/4. Spanje 1 pc. 22 1/2.

MARKTBERICHTEN.

AMSTERDAM, 3 Augustus. *Tarwe* en *Rogge* bij vorige marktdegs weder tot hooger prijzen afgedaan. — Van *Tarwe* verk. f 127 w. b. Poals. f 350, f 355; 121 w. o. Gron. f 260; 124 w. Vries. f 385. — Van *Rogge*: 119 w. Arch. f 206; in cons: 115 w. o. gedr. f 196. — Van *Boekweit* verk.; 122 w. Holt. f 225; 116 w. p. Frans. en Vlaams. f 190. — *Kool-aad*: op 9 sat, Oct. f 411; Nov. f 414; Dec. f 417; April f 414.

AMSTERDAM, 3 Augustus. *Raapolie* weder williger; ord. cond. f 37 3/4; vliegend f 36 3/4 à f 37; p^o Sept. f 37 1/2; p^o Oct. f 38 à f 38 1/2; p^o Nov. f 38; p^o Dec. f 38 3/4; p^o Mei 1854 f 39 1/2. *Lijnolie* ord. cond. f 32 1/2; vliegend f 31 1/2 à 31 3/4. *Hennepolie* ord. cond. f 38.

NILMEGEN, 3 Augustus. Alhier was ter markt van gisteren: van de *Int. tarwe* per med. mud, de hoogste prijs f 11 en de laagste f 10,50; van de Hoogl. dito de hoogste prijs f 13 en de laagste f 12; van de *rogge* de hoogste prijs f 8,40 en de laagste f 7,20; van de *boekweit* de hoogste prijs f 8,25 en de laagste f 7,75; van de *haver* de hoogste prijs f 4 en de laagste f 3. De prijs der *aardappelen* was per mud f 1,90 à f 2,30.

Door den kerkeraad der Hervormde gemeente te Schiedam is uit het voeger medegedeeld zestal, het volgend drietal van predikanten geformeerd: dd. H. Steenberg, te Dirksland; G. L. van Loon, te Edam, en J. Hoopkaas Herderschee, te Nijmegen, en daaruit terstond beroepen dr. H. STEENBERG, predikant te Dirksland.

** Getrouwd: **ZWOLLE**, Mr. J. F. VAN REEDE, den 1sten Augustus 1853. Advocaat te *Almelo*, en C. E. T O B I A S.

** Getrouwd: **WILHELMINADORP**, G. F. P L A I N E, 2 Augustus 1853. van *Minchin Hampton, Engeland*, en M. S. VAN DEN BOSCH. Algemeene en bijzondere kennisgeving.

** Bevallen van eenen ZON M. C. DE VEER, geboren BREST VAN KEMPEN. BATAVIA, den 11^{den} Mei 1853.

** Bevallen van eenen ZON P. C. S. VAN DEN BLOM geb. M. VON FABER. SOERACARTA, 19 Mei 1853.

** Op den eersten Junij 1853, is te KEDONG KEBO, Java, bevallen van een' ZON Vrouwe H. P. J. FRITZEN, geb. HAGEMAN. Eenige en algemeene kennisgeving.

** Heden beviel van een welgeschapen ZON MARIA GROOT, geliefde Echtgenoot van HOORN, G. K A M P E R. 28 Julij 1853.

** Heden beviel van een DOCHTER L. E. VAN GELDER — SLIGCHER. WORMERVEER, 29 Julij 1853. Eenige kennisgeving.

** Heden verlost allervoorspoedigst van een welgeschapene DOCHTER S. A. BRUSSE, Echtgenoot van J. T. VAN HEMERT JUN. AMSTERDAM, 30 Julij 1853.

** Heden beviel voorspoedig van een welgeschapene DOCHTER A. C. P. METMAN, geboren RAUWS. RIDDERKERK, den 31sten Julij 1853.

** Voorspoedig bevallen van een ZON J. VAN EETEN — BEGRAM. UTRECHT, 1 Augustus 1853.

** Bevallen van een DOCHTER A. BEETS, SLOT-HOUWER. NIEUWEDIJEP, 1 Augustus 1853.

** Den 28sten Julij 1853, overleed te VIANEN, in den ouderdom van 66 jaren, de Wel-Edele Zeer-Geleerde Heer CORNELIS WINKLER, in leven Doctor in de Genees- en Verloskunde aldaar, Lid van het Provinciaal Utrechtsch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen en van den Raad der Gemeente.

** Heden avond ontsliep zacht en kalm, tot bittere droefheid van mij en mijne Kinderen, mijn dierbare Echtgenoot, de Wel-Ed. Gestr. Heer Mr. ANDREAS ADRIAAN GANDERHEIJDEN, Griffier bij het Provinciaal Gerechtshof van Groningen, in den ouderdom van bijna 73 jaren, waarvan ik bijna 34 met hem in den gelukkigsten echt mogt doorbrenge. H. MUNTINGHE, GRONINGEN, Wedw. A. A. Ganderheijden. den 29sten Julij 1853. Eenige kennisgeving.

** Heden overleed, tot bittere droefheid van mij en mijne Kinderen, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot Mr. NICOLAAS GERRIT FRANCKEN, Advocaat en Notaris alhier, in den ouderdom van ruim 65 jaren. ELST, H. J. VAN ROSSEM, 29 Julij 1853. Wed. N. G. Francken.

** Op den 30sten Julij 1853, overleed te DEVENTER, in den ouderdom van ruim 80 jaren, Vrouwe WILHELMINA AGNES Baronesse SLOET tot GRIMBERG, eerder Weduwe den Heer Mr. Barthold de Schep- per, laatst Weduwe den Heer Johan Weerts. Eenige en algemeene kennisgeving.

** Op den 29sten dezer overleed te Utrecht, tot onze en der onzen diepe droefheid, onze geliefde oudste Dochter en Behuwd-Dochter, CLASINA CATHARINA SOETEMAN, in den ouderdom van ruim 31 jaren. GEERTRUIDENBERG, A. SOETEMAN. 30 Julij 1853. G. SOETEMAN VAN WILGEN. Eenige en algemeene kennisgeving.

** HILLEGOM, 30 Julij 1853. Heden overleed alhier plotseling, in den ouderdom van 40 jaren, Vrouwe JOHANNA CECILIA ELISABETH LEEBRUGGEN, geb. LEEBRUGGEN.

** Tot mijne en mijner Kinderen diepe droefheid, overleed heden op het allerovervachtst, in den ouderdom van 58 jaren, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot JACOBA VAN WESSEM, na eene gelukkige Echtvereeniging van 37 jaren. TIEL, JOH. VAN WERMESKERKEN. den 31sten Julij 1853. Eenige kennisgeving.

** Heden ontvingen wij het voor ons ouderlijk hart zoo verpletterend berigt, dat onze beminde Zoon, de Wel-Ed. Gestr. Heer JOHAN HEINRICH GOSLER, 1ste Luit.-Intendant, Chef van het 2de Militair Bureau, enz., op den 18^{den} Mei, in den ouderdom van 35 jaren, te Batavia is overleden.

Hoe zwaar ons dit verlies treft, zullen allen beseffen, die den dierbaren overledene gekend hebben. Van zijne meerderen om zijne braafheid en kundigheden algemeen geacht, van zijne minderen bemind, was hij de vrenge onzes levens. Zijne zoo innig beminde Echtgenoot, welke vier dagen voor den dood van een Dochter beviel, staart in stomme smart, met vier jonge Kinderen, op den haar zoo vroeg ontrukten dierbaren levensvriend.

Vurig bidden wij van onzen Hemelschen Vader, de kracht, om deze zware beproeving te wederstaan. BERGEN OP ZOOM, J. H. G O S L E R, den 31sten Julij 1853. Gp. Officier, Ridder M. W. O. G. GOSLER — HEESPELINK. Eenige en algemeene kennisgeving.

** Heden overleed onze veelgeliefde Moeder- en Behuwd-Moeder, C. VAN JEVEREN, Wed. G. Los Gz., in den ouderdom van 72 jaren. P. L O S Gz. DORDRECHT, uit aller naam. 1 Augustus 1853. Eenige en algemeene kennisgeving.

** Heden morgen overleed, in den ouderdom van 60 jaren, de Wel-Edele-Gestr. Heer Mr. W. J. P. KROEF, in leven Advocaat-Secretaris der Stad Zierikzee en oud Lid der Staten van Zeeland.

Op verlangen van den overledene zullen er geene niterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

Strekken deze zoowel tot bijzondere als algemeene kennisgeving.

ZIERIKZEE, den 1sten Augustus 1853.

** Heden overleed tot mijne diepe droefheid, na een smartelijk en geduldig lijden, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot MARIA ROBERTSON, in den ouderdom van bijna 77 jaren. Allen die haar gekend hebben, zullen gevoelen wat ik in haar verlies. J. C. BOON. GRAVENHAGE, den 1sten Augustus 1853.

** Commissarissen over den Straatweg en het Badhuis van ZANDVOORT, maken bekend, dat de REKENING van hun beheer over 1852, ter inzage ligt voor de Aandeelhouders op het Badhuis, van den 15^{den} Augustus tot den 1sten September aanstaande. 3 Augustus 1853.

** Een KWEKELING, ond 17 jaren, bezitter van den 4^{den} rang, zag zich gaarne tegen October of eerder, geplaatst. Men adresseer zich, met franco Brieven, aan den Wel-Ed. Heer J. NOLEN, te Barendrecht.

** Men verlangt op een Instituut tegen 1° Oct. of Nov.: Een' SECONDANT, voor het onderwijs in de Mathesis, Algebra en Arithmetica. Salarij f 400 à f 450 vrij. Brieven franco, onder Lett. P., aan J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem.

** Men verlangt op een Instituut EEN' SECONDANT, van de P. G., bezittende den 3^{den} Rang, en in staat de Fransche, liefst ook de Beginselen der Engelsche Taal te onderwijzen. Brieven franco, onder Letter N., bij den Boekhandelaar P. HARTE, te Bergen op Zoom.

** Een Med. Doctor ten Platten Lande, niet ver van Amsterdam gevestigd, verlangt zoo spoedig mogelijk een geëxamineerd GENEES-, HEEL- EN VERLOSKUNDIGE, om gedurende eenige maanden hem in zijne Praktijk behulpzaam te zijn. Hierop reflecterende, gelieve men zich te adressere per franco Brieven, onder Letter D., bij den Heer G. J. SCHUYT, Apotheker, Geldersche Kade, te Amsterdam.

** Regenten van het Geneeskundig Gesticht voor Krankzinnigen te DORDRECHT, verlangen een geëxamineerd APOTHEKER, ongehuwd, tegen eene Jaarwedde van twee honderd Gulden, met vrije Kost en Inwoning. Belanghebbenden worden verzocht, zich vóór of op den 15^{den} Augustus 1853, daartoe persoonlijk bij Heeren Regenten aan te melden.

** Men vraagt in de omtrek van het Geldersche, eene geschikte gelegenheid ter opname van een JONG MENSCH, liefst bij Burger Lieden, van de P. G., waar tevens gelegenheid bestaat eenig licht werk te verschaffen. Hierop reflecterende, gelieve zich te vervoegen met franco Brieven, onder Letter A., bij de Boekverkooper P. C. NEURDENBURG, te Rotterdam.

** MEN VERLANGT TE AMSTERDAM, Als Leerling in eene Tabaks-Affaire, waar gelegenheid is, zich in de voornaamste thans vereischt wordende kennis te bekwaamen, een JONG MENSCH, liefst niet beneden de 16 jaren, van de P. G., met of zonder Kost en Inwoning, tegen billijke vergoeding. Reflecterenden, adresseren men zich met franco Brieven, onder Letters B. B., bij de Kantoor-Boekverkoopers J. BEKOUW EN ZON, Kalverstraat, D, 25, te Amsterdam.

** WIJNKOOPER SKNECHT. Men verlangt voor buiten de Stad een WIJNKOOPER SKNECHT, tevens geschikt voor eenig Kantoorwerk en het doen van kleine Reizen in het vak grondig ervaren, liefst ongehuwd en van bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag voorzien. Adres met franco Brieven, onder Lett. G., bij J. H. KNOOP, op het Donkere Sparen, te Haarlem.

** P. J. DE MAN, te Geervliet, vraagt een WAGENMAKERS-KNECHT, het Boerewerk goed verstaande en van goede getuigschriften voorzien. Brieven franco.

** Een ongehuwd Persoon van middelbare jaren, P. G., en van goede getuigschriften voorzien, wenschte zich tegen 1 November a. s. geplaatst te zien als KOETSIER en TUINKNECHT, of als KOETSIER alleen. Adres met franco Brieven, Letter N., bij de Boekhandelaars J. G. VAN TERVEEN EN ZON, te Utrecht.

** IEMAND uit den fatsoenlijken stand, van de P. G. en 30 jaren oud, zoekt gelegenheid, hetzij als Jufv. van Gezelschap of ter waarneming der Huishouding bij moederlooze Kinderen, daar zij thans tot het waarnemen der Huishouding is werkzaam. Hierop reflecterenden, gelieven zich per franco Brieven te adresseren, onder Lett. N. L., bij den Steendrukker en Boekhandelaar A. BOMLI, te Leyden.

** Er biedt zich aan IEMAND, van middelbare leeftijd, tegen 1° Nov. of later, als Keukenmeid of als Huishoudster, in een stil Huisgezin, liefst in de omtrekken van Haarlem, van de beste getuigschriften voorzien. Adres met franco Brieven, onder Lett. N., aan J. H. KNOOP, Donkere Sparen, te Haarlem.

** Met November of eerder wordt gevraagd: Eene bekwaame KEUKENMEID, P. G. en van goede Getuigschriften voorzien. Adres franco, onder Letter O., aan de Boekhandelaars A. MONGERS EN ZON, te Doersburgh.

** Une BONNE Suisse desire s'engager auprès d'une famille distinguée de ce pays. Elle peut produire les certificats qu'on pourrait demander. s'adresser sous les initiales T. P., chez le Libraire J. DE RUYTER, à Amsterdam, lettres affranchies.

** AANBESTEDING VAN PAPIER. De Minister van Binnenlandsche Zaken, zal op Woensdag den 17^{den} Augustus 1853, des middags ten twaalf ure, in een der vertrekken van het Locaal van het Departement van Binnenlandsche Zaken te Gravehage, onder deszelfs nader goedkeuring, in het openbaar aan den minst inschrijvende doen Aanbesteden:

De levering van het PAPIER in onderscheidene soorten, benoodigd voor de dienst der Algemeene Landsdrukkerij, gedurende de jaren 1854 en 1855.

De Monsters van het gemelde Papier, de Voorwaarden der Aanbesteding, en het Model-Inschrijving-Bijlet, liggen ter inzage in het Locaal van het Departement van Binnenlandsche Zaken, en in de Localen van de Gouvernemen- ten in de respectieve Provincien, en zijn kosteloos voor de belanghebbenden te verkrijgen bij den Directeur der Algemeene Landsdrukkerij.

De Miinster van Binnenlandsche Zaken, VAN REENEN.

** KENNISGEVING. KERMIS OF JAARMARKT.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente UITHOORN, brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat de KERMIS of JAARMARKT in deze Gemeente, een aanvang zal nemen op Dingsdag den negenden en eindigen zal op Maandag den vijftienden Augustus e. k., en dat op dezelve geene Horoskooptrekkers, Dobbelspelen of Bedelaars zullen worden toegelaten.

Burgemeester en Wethouders voornoemd, Uithoorn, J. T A K. den 29^{den} Julij 1853. De Wethouder s. l., J. P. MAHLSTED E.

** KOLF- EN BILLARD PARTIJ. Op Donderdag den 11^{den} Augustus 1853, des middags om drie ure, precies, om PRIJS en PREMIE, in de Societeit *Ons Genoegen*, te Krommenie.

Heeren Liefhebbers buiten deze Gemeenten, worden uitgenoodigd, deze partij met hunne tegenwoordigheid te vereeren. Zegt het voort.

** Ten Huize van den Hr. W. de Reus, Ridderstraat, N°. 150, is een ADRES AAN DE TWEEDE KAMER der Staten-Generaal neder gelegd, van gelijken inhoud, als het Adres uit de Provincie Groningen, te lezen in het Weekblad van de vorige week: zij die zich met dat hun bekend Adres vereenigen, kunnen het den 4^{den}, 5^{den} en 6^{den} Aug. van 2 tot 5 uren des namiddags, ter plaats als boven, met hunne handteekening bekrachtigen.

** Te Nijmegen biedt zich de gelegenheid aan, van KOST en INWONING, van één of twee Jongelingen, tot bijwoning van de Lessen op het alhier gevestigde en zeer bloeiende Gymnasium. Onders of Voogden hierop reflecterenden, gelieven zich, met franco Brieven te adresseren, onder Letter A., bij den Boekhandelaar D. J. HASPELS.

** Bij H. J. VOGIN, Leeraar aan het Stedelijk Gymnasium te Kampen, bestaat er voor Jongelieden, die het onderwijs aan gemeld Gymnasium wenschen bij te wonen, gelegenheid tot KOST en INWONING, tegen billijke voorwaarden. De nieuwe Cursus vangt aan op den 9^{den} Augustus.

** Te HUUR, tegen primo November aanstaande. Een sedert kort solide gebouwd ZOMER- en WINTER-VERBLIJF, bevattende vijf meest behangene Kamers, twee Domestiekamers, Keuken, Kelder, Zolder en verdere Gemakken, Wasch- en Mangelvertrekken, Paard- en Beestenstalling, benevens groote Schuur, Moes- en Bloemtuin, met verscheidene Vruchtboomen en een stuk BOUWLAND achter hetzelfde: gelegen aan den Straatweg, op bijna een half uur afstands van Doesburg, omgeven van schoone Landgoederen en vrij van overstroming. Inclinerenden gelieven zich met franco Brieven te adresseren bij den Boekhandelaar L. ROMIJN, Warmoesstraat en hoek Sint Jansstraat, onder de Letters W. V., te Amsterdam.

** Te HUUR een JAGTVELD, groot ongeveer 480 Bunders, gelegen in de Gemeente Ede en Bennekom. Nader informatien met franco Brieven, te bekomen bij J. EILANDER, Mr. Timmerman, te Ede.

** Twee bejaarde Echtelieden verlangen zoo spoedig mogelijk, bij knappe Burgerlieden, van de P. G., in de Provincie Utrecht of Gelderland, voor eenen matigen prijs: Eene GEMEUBILEERDE KAMER, met Slaapplaats, doch eigen Bed: benevens Kost en Bewasschen, en zulks voor Zomer en Winter. Adres met franco Brieven, onder Lett. O., met opgave van ligging, stand en prijs, bij den Boekhandelaar G. W. TIELKEMEIJER, Vijgendam, te Amsterdam.

** BROOD-BAKKERIJ. UIT DE HAND te KOOP, om zoodra mogelijk te aanvaarden: Eene wel beklante goed ter nering staande BROOD-BAKKERIJ, in eene der Noord-Hollandsche Steden, waarop des verkiezende de helft der Koopenningen, op overeen te komen voorwaarden van Interest en Aflossing enz., kan gevestigd blijven. Informatien zijn te bekomen, ten Kantore van den Notaris DONKER, aan de Kaasmarkt te Edam. Brieven franco.

** De Kunst-Vuurwerker C. GALL, door te gevorderde jaren niet genegen zijnde zijn Fabriek weder oprigten, biedt zijne geheele ZAAK ter overneming aan, als: Een menigte bewerkte en onbewerkte Papier, vele Gereedschappen in alle soorten, Houten Figuren, Palen, Transparanten, en voor den Liefhebber het onmisbaar Kunstboek, bevattende de Aanteekeningen der proeven en derzelver resultaten, verzamelt in eene werkzame ondervinding van ruim 50 jaren. Adres C. GALL, Boslaan, Wijk 13, N°. 938, te Rotterdam.

** Er wordt ter overneming gevraagd: Eene goedklinkende KERKTORENKLOK, niet zwaarder wegende dan 500 Nederlandsche Ponden. Opgaven franco in te zenden, aan den President-Kerkmeester, te Alblasterdam, voor of op den 8sten Augustus 1853.

** G. W. WESSELING zal op Vrijdag den 5^{den} Augustus 1853, des namiddags ten drie ure, te Amsterdam, in de Witte Zwaan, op den Nieuwendijk, presenteren te verkoopen: Eene mooie partij Rhijnsche Houtwaren: bestaande in eene mooie nieuw aangevoerde partij Den- nen, Greenen en Rondhouten, eene mooie partij Eiken Balken, Roeden, Klossen, Krommers en andere HOUT- WAREN. Liggende als bij Notitiën wordt aangewezen, die aan het Kantoor van BONTEKONING EN AUKES, te verkrijgen zijn.

** G. W. WESSELING, zal op Maandag den 5^{den} Augustus 1853, des namiddags ten half drie ure, te Am-

sterdam, in de Witte Zwaan, op den Nieuwendijk, presenteren te verkoopen: Eene extra mooie nieuw aangekomene partij Greenen en Vuren, Dramsche, Fredrikstadsche en Bijhavensche Balken, Memelsche Eiken Balken, Wijburger en Noordsche Deelen, Juffers, Ellens, Eikenhout, Azijnestokken, een partijtje RIJNSCHE GREENEN en andere HOUTWAREN. Liggende in den Binnenkant en op den Wal.

* * G. J. KOOPMAN, Th. REICHELDT en W. C. DE BOSSON zullen op Maandag den 8sten Augustus 1853, te Amsterdam, des middags ten 12 ure, in het Lokaal in de Warmoesstraat over de Papebrugsteeg, presenteren te verkoopen: Extra mooie nieuw aangekomene *Arendahlsche- Noordsche* Balken, Spieren, Paal-Ellens, Juffers, Kolders, Batting-Platen en Deelen, Kroon *Narva* Greenen Balken en Sparren, alsmede eene aangebrokene Lading *Wijburger* M. G. Deelen en andere HOUTWAREN. Liggende in de Oude Schans en op de Wallen, volgens Notitiën, te bekomen bij ALTIUS & Co.

* * H. VRIESENDORP, J. P. M. BOONEN, E. MAURITZ, A. C. VAN WAGENINGEN JR. en P. J. DE KANTER JR., Makelaars, te Dordrecht, als last hebbende van hunne Meesters, zijn voornemens te Veilen en te verkoopen: 3000 Vure en Griene Koperwijkstra, Holmestrandische en Bijhavensche BALKEN, maats en ondermaats, van 4 El, 5 Palm (16 vt) tot 8 El, 5 Palm (30 vt). Voorts eene Partij Juffers, Kolders, Plaatjes, Deelen en meer andere HOUTWAREN. Welke twee dagen vóór de Verkoop genummerd zullen liggen: de Balken in het Maartensschat en het overige in de Loodsen en Erven van JACOB VRIESENDORP en ZONEN. De Verkoop zal zijn op de Zaal boven de Stads Waag, bij de Beurs, op Vrijdag den 12^{den} Augustus 1853, des namiddags ten half drie ure precies. Nadere onderrigting is te bekomen bij bovengenoemde Makelaars.

Men zal op Zaterdag den 13^{den} Augustus 1853, des namiddags ten vijf ure, in het Lokaal der Openbare Verkoopingen, achter St. Pieter te Utrecht, veilen.

Een voor eenige jaren geheel nieuw gebouwd HEERENHUIS, met grooten en smaakvol aangelegden Grond en Tuin, staande en gelegen te Utrecht, even buiten de Wittevrouwenpoort, aan de zuidzijde van den Straatweg naar de Bilt, Wijk I, N°. 184, groot 10 Roeden, 60 Ellen.

Bestaande beneden: in eene ruime Vestibule, ruime Tuinkamer met Nis, groote Keuken, Mangelkamer, twee Kelders en andere Bergplaatsen.

Voorts in de Bel-Étage, waarheen een gemakkelijke en schoone Trap, in ruimen Gang en Portaal, waarop aisanse, zeer ruime en royale Suite van twee Kamers: verder nog twee groote Kamers.

De bovenverdieping in twee Vertrekken, benevens Meidenkamer, Decharge, groote Zolder en Vliering.

Al de Kamers zijn behangen en van Stookplaatsen voorzien en geplafondeerd. Bewoond wordende door Mevrouw de Weduwe Thomas, tot den 1sten November 1853.

Breder bij Biljetten en nader onderrigt te bekomen ten Kantore van den te Utrecht residerende Notaris N. DE GRAAF, alwaar de Toegang-Biljetten ter bezigtiging verkrijgbaar zijn.

* * De Notaris ISAAC MOLENAAR C^z., residerende te Soetermeer, als lasthebbende van zijne Principalen, is van meening, op Dingsdag den 9^{den} Augustus 1853, des voormiddags ten elf ure, ten Raadhuis van Zegwaard, in het openbaar te Veilen en te verkoopen:

1°. Onderscheidene Partijen zeer schoon en weltoegemaakt WEI-, HOOI- en TEELLAND, gelegen, voor een klein gedeelte, in den Binnenwegsechen Polder, onder Zegwaard en overigens in den Achterklappolder, onder Bleiswijk, te zamen groot, volgens het Kadaster, 23 Bunders, 49 Roeden, 30 Ellen. Zijnde verhuurd tot f 792 in het jaar.

2°. Eene Partij bijzonder schoon en uitmuntend WEI- en HOOLAND, zijnde Dijk- en Barmgrond, in den Binnenwegseche Polder, onder Zegwaard, bekend als de Bleiswijkseche Landscheiding, groot 8 Bunders, 80 Roeden, 10 Ellen. Zijnde verhuurd tot f 370 in het jaar.

Alles breder omschreven bij Biljetten, en verdere inlichtingen te verkrijgen ten Kantore van bovengenoemden Notaris, te Soetermeer.

* * OPENBARE VERKOOPING van eene BOUWMANSWONING en LANDERIJEN.

De Notaris W. J. FORTUYN DROOGLEEVER, te Gouda, is voornemens in het openbaar te doen Veilen en verkoopen:

Op Vrijdag den 12^{den} Augustus 1853, des voormiddags ten elf ure, ten huize van W. Verhoek, aan de Stolwijkersluis onder Stolwijk.

Eene BOUWMANSWONING, N°. 77, alsmede onderscheidene percelen WEI-, HOOI- en BOUWLAND, te zamen groot 28 Bunders, 38 Roeden, 81 Ellen, gelegen in het Westeinde van den Achterbroek, in de Gemeente Berkenwoude.

En op Maandag den 15^{den} Augustus 1853, des voormiddags ten elf ure, in het Logement en Koffijhuis de Romein, aan den Kattensingel te Gouda:

Eenige Percelen WEI- en HOOLAND, te zamen groot 35 Bunders, 83 Roeden, 84 Ellen, gelegen in het Weegje, aan het Jaagpad, aan den Kleiweg en in de Oude Gouwe in de Gemeente Broek c. a.

Alles breder bij biljetten beschreven.

De vroeger aangekondigde Verkoop van eene Bouwmanswoning en Landerijen te Gouderak, welke zou plaats hebben op den 11^{den} Augustus 1853, is tot nadere aankondiging uitgesteld.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den gemelden Notaris, en voor zoo ver de Bouwmanswoning en Landerijen in de Gemeente Berkenwoude betreft, ook ten Kantore van den Makelaar I. J. SNEL, te Moordrecht.

JACOBUS VERNEE, Notaris te Delft, zal op Donderdag 11 en 18 Augustus 1853, des namiddags ten 1 ure, in het Heeren-Logement, bij de Gezusters van Heyningen, nabij de Haagpoort te Delft, openlijk veilen en verkoopen:

N. 1. Een ruim en welingerigt HUIS en ERVE, met een daarachter staand FABRIEKGEBOUW, tegenwoordig ingerigt tot Plateelbakkerij, genaamd DE DRIE

KLOKKEN, vroeger de Klaanw, aan de oostzijde van de Koormarkt, op den noordwesthoek van de Gasthuissteeg, binnen de Stad Delft, gemerkt met Wijk N°. 116, Kadaster Sectie D, N°. 653 en 654, groot 5 Roeden, 21 Ellen, hebbende drie in- en uitgangen in de Gasthuissteeg.

N°. 2. Een PAKHUIS of HOUTSCHUUR en ERVE, aan de zuidzijde van de Gasthuissteeg, in Wijk 1, N°. 113, Kadaster Sectie E, N°. 368, groot 44 Ellen.

N°. 3. Een kleiner FABRIEKGEBOUW, tegenwoordig Plateelbakkerij, gelegen als voren, in Wijk 1, N°. 111 en 112, Kadaster Sectie E, N°. 366, groot 44 Ellen, N°. 367, groot 77 Ellen, hebbende almede twee in- en uitgangen in de Gasthuissteeg.

N°. 4. Een HUIS en ERVE, aan de noordzijde van de Lange Breedsteeg, te Delft, Wijk 1, N°. 123, Kadaster Sectie E, N°. 369, groot 31 Ellen.

N°. 5. Een HUIS en ERVE, staande en gelegen als voren, in Wijk 1, N°. 124, Kadaster Sectie E, N°. 365, groot 48 Ellen, en hebbende eene eigene Poort.

N°. 6. Een WITMOLEN, ter voorbereiding van den Glans of de Glazuur der Fabriekmatige voortbrengselen, genaamd DE PAAUW, met het daarbij behoorende HUIS, TUIN, BOSCHHAKHOUT en ERF, in den Wippolder, aan den Delfgaauschen Weg, nabij de Kromme Brug, in de Gemeente Vrijenban, buiten de Stad Delft, Kadaster Sectie C, N°. 209 tot en met N°. 213, groot 26 Roeden, 47 Ellen.

Alles breder bij Biljetten omschreven.

Te bezigtigen drie dagen vóór de veiling, van des voormiddags 10 tot des namiddags 3 ure.

Nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van den Notaris VERNEE, te Delft voornoemd.

* * OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING, ten huize van J. J. Pijnacker in de Herberg genaamd „Ik leer nog” aan den Hoogen Rijdijk onder Soeterwoude, op Donderdag den 18^{den} Augustus 1853, des voormiddags ten elf ure, van eene allezins welgelegen BUITENVERBLIJF genaamd MIDDELWEG, geschikt tot Zomer- en Winter-woning, bestaande in een goed onderhouden en merklijk verbeterde Huizing, bevattende vijf Benedenkamers, alle Behangen en gedeeltelijk van Stookplaatsen voorzien, ruime Keuken, met helder Pomp- en Regenwater, Kelder, Droog- en Turfzolders en verdere Commoditeiten, Koepel aan den Rijn, Tuinmanswoning, Schuur, welaangelegde Tuin, met opgaande Boomen, groot 63 Roeden en 68 Ellen, gelegen in Achthoven aan den Rijn te Leyderdorp, welk Buitenverblijf dadelijk na de Toewijzing in gebruik zal kunnen worden aanvaard.

Te zien Dingsdag en Woensdag van iedere week van des voormiddags 10 tot des namiddags ten 2 ure, en zijnde inmiddels nadere informatie te bekomen ten Kantore van den Notaris C. KLAVERWIJDEN, te Soeterwoude.

* * * PUBLIEKE VERKOOPING

in het Heeren-Logement, aan den Burg te Leyden, op Vrijdag den 12^{den} Augustus 1853, bij opbod en op Vrijdag den 19 Augustus 1853, bij afslag, beide des voormiddags ten 11 ure, van:

Een hecht, sterk en weldoortimmerd HEERENHUIS en ERF, bevattende een ruim Voorhuis met marmereen steenen en Gang, Zijkamer en Suite, Achterkamer, allen behangen en met Stookplaatsen, groote Kelder, ruime Keuken, Mangelkamer en twee Binnenplaatsen, voorts vier Bovenkamers, Meidenkamer, Droog- en Turfzolders en verdere Commoditeiten, staande en gelegen te Leyden, aan de zuidzijde van de Breedestraat en strekkende tot in de Boomgaardsteeg, Wijk 4, N°. 274; kunnende worden bezigtigd op Dingsdag en Donderdag van iedere week, des voormiddags van 11 tot 3 ure, mits vooraf belet vragende. En

Een hechte, sterke en weldoortimmerde HUISMANSWONING, met Zomerhuis, Stalling voor 31 Koebeesten, Schuur, Varkenshok, twee Bagen en verdere Getimmerden, Boomgaard en diverse partijen extra beste WEI- of HOOLANDEN, gelegen achter en naast de Woning, in den Noord Vrouw Venne-Polder, onder Alkemade, te zamen groot 26 Bunders, 60 Roeden en 76 Ellen. — Verhuurd aan Willem Zwetsloot, de Bouwmanswoning tot 1 Mei 1860 en de Landen tot ultimo December 1859, te zamen voor f 1056 jaars, en daarenboven twee Achteendeelen en een zestiende of 50 Ned. ponden Boter en twee Komijnde Meikazen.

Zijnde inmiddels nadere informatie te bekomen ten Kantore van den Notaris A. WIJNSTROOM, te Leyden.

* * Men is voornemens op den 14^{den} November 1853, ten overstaan van den Notaris Mr. R. J. TOE LAER, binnen Amsterdam, in het openbaar te verkoopen:

De wel aangelegde, goed onderhouden en bij uitstek vruchtbare SUKER-PLANTAGIE, genaamd BERKSHOVEN en OOSTRUST, gelegen in de Kolonie Suriname, aan de Rivier boven Commewyne, ter regterhand in het opvaren.

Nadere inlichtingen omtrent dezen verkoop zijn te bekomen te Amsterdam, ten Kantore van den Notaris Mr. R. J. TOE LAER en in de Kolonie Suriname ten Kantore van de Heeren J. F. WERGES, C. A. MOLL en D. W. CROCKEWIT.

Zullende de Veilconditiën ter voormelder plaats en tijd voor de gegadigden worden ter visie gelegd.

* * DE AUGUSTUS-AFLEVERING VAN

AGLAJA.

MAANDBOEKJE VOOR DAMES HANDWERKEN

bevat: HAAKWERK: Anti-Macassar. — Rand voor idem. — Beursje. — VERSCHIEDENHEDEN: Omslag voor een Album. — Middel om Handschoenen te reinigen. — Middel om Linten een nieuw aanzien te geven. — Reiniging van kostbaarheden. — Middel om zwarte Kant te waschen. — Een Patroon voor een langwerpig kleedje, om te haken of door te stoppen, met witte brillantje. — Zakdoek, in *quipure de Venise* geheel à jour. — Volants. — Hoeken voor een zakdoek, in festonneersel en *plumetis*. — Strookjes in *quipure de Venise* en *point de rose*. Kroontjes, Letters, in *plumetis* en *broderie anglaise*.

* * DE AUGUSTUS-AFLEVERING van het ALBUM DER NATUUR.

TER VERSPREIDING VAN NATUURKENNIS ONDER BESCHAAFDE LEZERS VAN ALLERLEI STAND,

bevat: De mijnen en hare ontginning, door J. P. DE BORDES, Luitenant-Ingenieur te Utrecht. (Vervolg en Slot). — Iets over den zoogenaamden Zoomagnetoskoop, door P. L. — Een woord over den Tafeldans, door D. D. LUBACH. —

De volgende Aflevering zal bevatten: onze Kagchels, door W. M. LOGEMAN.

VOOR GYMNASIËN EN INSTITUTEN,

is door H. KOSTER, te Delft, uitgegeven:

PRAKTISCHE HANDLEIDING

VOOR DE UITSpraak DER ENGELSche TAAL,

DOOR H. J. VOGIN,

Lector in de Engelsche Taal en Letterkunde, aan het Gymnasium te Kampen. Gebonden in heel linnen Band met Vergulden Stempel. Prijs f 1,50.

* * VOOR GYMNASIËN

kwan bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, van de pers: I. H. H. STOLL,

HANDBOEK DER GRIEKSCHE EN ROMEINSCHE GODSDIENSTLEER EN MYTHOLOGIE.

Vertaald en bewerkt door Dr. E. MEHLER. Met afbeeldingen. f 2,40.

II. DE DERDE DRUK VAN BOJESSEN, Handboek der Romeinsche Antiquiteiten f 2,15.

III. DE TWEDE DRUK VAN BOJESSEN, Handboek der Grieksche Antiquiteiten f 1,90.

IV. Epitome Antiquitatum Romanarum et Graecarum, et Bojesenii de Antiquitatibus libris scripsit H. E. MICHAELIS. f 1,30.

V. DE TWEDE DRUK VAN D. OUWERSLOOT, Theorie der Rekenkunst. f -30.

* * Heden ziet het licht:

J. H. MERLE D'AUBIGNE, REDE OVER HETGEEN VOORBIJ GAAT EN HETGEEN NIET VOORBIJ GAAT. Uit het Fransch vertaald met een Voorwoord over Rome's List en Vernetheid, door D^r. A. CAPADOSE. 30 Cents.

LEILA ADA, OF DE TREFFENDE GESCHIEDENIS EN DOOD VAN EENE JONGE JOODSCHE DOCHTER. Uit het Engelsch vrij vertaald, met eene opdracht aan eene jeugdige Israëlitische Dichteresse, door D^r. A. CAPADOSE. 25 Cents.

Verkrijgbaar bij J. NOORDENDORP, te Amsterdam- en verder alom.

* * M. COSTER & Zⁿ., te Amsterdam, geeft heden uit, en heeft algemeen verkrijgbaar gesteld:

DE SATIRE OP DE GRONDWET, door Mr. G. J. A. FABER,

Advocaat te Amsterdam. ad. 50 Ct. Mede is, van denzelfden Schrijver, dezer dagen bij hem verschenen:

HET EERDIENSTIG GESCHIL IN NEDERLAND. ad 25 Cts.

* * DE AUGUSTUS-AFLEVERING van het

CHRISTELIJK ALBUM.

WOORDEN VAN STICHTING IN ONZE HUISKAMERS TER OPLEIDING VAN EEN GODSDIENSTIG LEVEN,

bevat: Wat zijt gij vreesachtig? — Hoe onze rampen en ons leed zamenhangen met onze zonden. — Heeft de armoe ook Godsdienst? — Het Middagklokje. — De Mosroos — Licht en brain.

* * Door den Boekhandelaar N. DE ZWAAN, te Utrecht is uitgegeven:

TUINBOEKJE VOOR IEDEREEN,

of, beknopte aanwijzing wat er elke maand in den Moes- en Bloemtuin, Boomgaard en Oranjerie te doen valt.

Naar de 25ste Engelsche uitgave, voor Nederlandsch gebruik ingerigt door R. C. AFFOURTIT, Bloemist te Utrecht. Prijs f 0,80.

Dit is zeker het beste en goedkoopste Werkje wat er in dit vak geschreven is, daarvan kunnen de 25 Engelsche uitgaven getuigen.

NIJEUWE ROMAN VAN HERBERT,

Schrijver van *Alice Selby*, *Oliver Cromwell*, enz.

Bij P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam, komt van de pers:

JASPER S^t. AUBIJN.

Eene legende uit de dagen van *Jacobus II.*

Naar het Engelsch van H. W. HERBERT, Esq. Een Deel, met Vignet. f 2,75.

Mede verschenen in den loop dezer jaars.

CAROLINA NORTON, *David Stuart van Dunleath*. Een verhaal uit den tegenwoordige tijd. Met eene opdracht aan H. M. de Koningin der Nederlanden. 2 Dlu- met Staalvignet. f 6,25.

Mr. H. BECHER STOWE, *De Meibloem*. Tooneelen en Karakterchetsen uit Noord-Amerika. Vertaald, door C. M. MENSING. Een Deel, met Vignet. f 3,—

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDE & ZONEN.